

روایت بانویی که سال هاست برای رونق فعالیت های فرهنگی و جلسات قرآن محله تلاش می کند

بی بی جان کنه بیست

راه تجربه

●● مراسم پرشور با همکاری همسایه ها

برگزاری جشن های مذهبی، اعیاد و مراسم گوناگون، بخش دیگری از کارهایی است که او سال هاست برای اهالی محله انجام می دهد. به واسطه ارتباطی که با سازمان تبلیغات اسلامی و آستان قدس رضوی دارد، تلاش می کند هر مراسم را با کیفیت بهتر و برنامه های متنوع تر برگزار کند. می گوید برگزاری هر مراسم از هفته ها قبل آغاز می شود. اهالی در خانه اش دور هم جمع می شوند، برای بخش های مختلف برنامه ریزی می کنند و هر کس مسئولیتی را بر عهده می گیرد. بخشی از وسایل و امکانات مورد نیاز هم از قبل تهیه می شود تا برنامه ها با نظم بیشتری برگزار شود. به گفته خودش، هیچ وقت این برنامه ها را سرسری برگزار نکرده اند.

یکی از خاطره هایی که با شوق تعریفش می کند، به روزهای همه گیری کرونا برمی گردد و زمانی که با وجود محدودیت ها موفق شدند مراسم عزاداری محرم را با رعایت ضوابط برگزار کنند؛ آن زمان یکی از همسایه ها مشغول ساخت و ساز بود و فقط دیوارهای ملکش را بالا آورده بود. سازمان تبلیغات گفته بود مراسم باید در فضای باز برگزار شود. با صاحب زمین صحبت کردم و قبول کرد. بعد همه اهالی دست به دست هم دادیم، زمین را پاک سازی کردیم؛ از آستان قدس فرش گرفتیم و آنجا را برای مراسم آماده کردیم. آن همسایه هم دو هفته کار ساخت و ساز را تعطیل کرد تا مراسم محرم برگزار شود.

●● قدمی برای وصلت جوانان محله

بی بی جان در محله با یک اقدام خیردینگر هم شناخته می شود؛ واسطه گری برای ازدواج جوان ها. خودش آمار دقیقی ندارد، اما می گوید تا امروز زمینه آشنایی و ازدواج حدود سی زوج را فراهم کرده است.

تعریف می کند از همان سال های اولی که به کنه بیست آمد، هر وقت احساس می کرد دختر و پسر دو خانواده از نظر اخلاق، فرهنگ و شرایط زندگی به هم می خوردند، آن ها را به یکدیگر معرفی می کرد. می گوید همیشه دوست داشته است جوان های محله زودتر سر و سامان بگیرند و زندگی مشترکشان را آغاز کنند. این فعالیت خود جوش آن قدر ادامه پیدا کرد که توجه سازمان تبلیغات اسلامی را هم جلب کرد. بعد از آن، او را به دوره های آموزشی دعوت کردند تا با اصول مشاوره اولیه، شناخت بهتر خانواده ها و شیوه درست معرفی افراد آشنا شود.

بی بی جان می گوید این آموزش ها کمک کرد مسئولیت سنگینی را که سال ها به صورت تجربی انجام می داد، با آگاهی بیشتری ادامه دهد؛ مسئولیتی که به گفته خودش، نتیجه آن شکل گرفتن ده ها زندگی مشترک در همین محله بوده است.

●● پیشرفت در روخوانی و تجوید

جلسه های قرآن به مرور شکل منسجم تری به خودشان گرفتند. حدود ۱۰ سال پیش، کارشناسان سازمان تبلیغات اسلامی در قالب یک طرح محله محور به کنه بیست آمدند. بعد از بررسی فعالیت های انجام شده، بی بی جان را به عنوان مسئول رسمی جلسات قرآن بانوان محله معرفی کردند. پس از آن هم چند دوره آموزشی تخصصی برایش برگزار شد تا بتواند این جلسات را حرفه ای تر اداره کند.

فعالیت های قرآنی او اما فقط به محله محدود نمی شود. بی بی جان سال هاست خادم افتخاری حرم مطهر رضوی است. می گوید سال ۱۳۶۴ از طریق بسیج برای این خدمت داوطلب شده است و از همان زمان، هفته ای یک روز به حرم می رود و در صحن ها کشیک می دهد.

همین حضور مستمر در حرم، فرصت آشنایی او با چهره های قرآنی را هم فراهم کرده است. او تعریف می کند که توانسته بود با یکی از قاریان مطرح قرآن هماهنگ کند تا به مدت دو سال در جلسات محله حضور پیدا کند. به گفته خودش، حضور این استاد باعث شد بانوان شرکت کننده در آن سال ها پیشرفت چشمگیری در روخوانی و تجوید قرآن داشته باشند.

●● مادر بزرگ محله

ظاهره کاتب، یکی از همسایه های قدیمی بی بی جان که نزدیک به چهل سال سن دارد، از او با عنوان مادر بزرگ محله یاد می کند. می گوید: بی بی جان برای من فقط یک همسایه نیست؛ او را مثل مادر بزرگ خودم دوست دارم.

به گفته ظاهره خانم، بیشتر اهالی محله چنین نگاهی به هاجر سادات هاشمیان دارند؛ به همین دلیل هم همه او را «بی بی جان» صدا می زنند.

او می گوید: بی بی جان در حق همه اهالی مادری کرده است. هر وقت مشکلی پیش بیاید یا کسی به کمک نیاز داشته باشد، تا جایی که از دستش بر بیاید، کنار مردم می ایستد. برای همین هم همه، از پیر و جوان، دوستش دارند و احترام ویژه ای برایش قائل هستند.

نیکو عقیده می توان رد حضورش را در بیشتر فعالیت های فرهنگی محله پیدا کرد. از تشکیل جلسات قرآن خوانی برای بانوان گرفته تا برگزاری جشن در مناسبت های مختلف مذهبی. در واقع طی ۳۷ سال سکونتش در محله کنه بیست، هر کاری که از دستش برآمده، برای پیشرفت و بهبود زندگی اهالی به ویژه بانوان انجام داده است.

آدم یک جانشین نیست و باید هر دقیقه سرش به کاری گرم باشد. یک روز صبح که مهمان خانه ساده و کوچکی می شوم، بین گفت و گوها هر چند دقیقه یک بار تماسی را جواب می دهد یا کاری را هماهنگ می کند.

هاجر سادات هاشمیان که اینجا به «بی بی جان» معروف است بیش از هفتاد سال دارد. می گوید که حالا پادرد امانش را بریده و مثل قبل فعالیت ندارد. با این حال اشتیاق انجام فعالیت های مختلف فرهنگی هنوز هم در وجودش زنده است.

●● راه اندازی جلسات قرآن

بی بی جان متولد کنه بیست نیست. اصالتش به روستای گرماب، حوالی فریمان برمی گردد. پدرش کشاورز بود و بعد از اجرای قانون تقسیم اراضی، حاضر نشد زمینش را به گفته خودش شاه از ارباب گرفته بود. کشت کند. همین تصمیم باعث شد خانواده، همراه او و دو خواهر و برادرش، راهی مشهد شوند. مدتی در محله مصلی زندگی کردند و بعد از فوت پدر، به خیابان مطهری شمالی رفتند. خودش می گوید از همان سال ها روحیه کارهای فرهنگی و اجتماعی را داشت و باعث می شد در پایگاه های بسیج این محله ها فعال باشد. با این حال معتقد است دوره اصلی فعالیت هایش از سال ۱۳۶۸ آغاز شد؛ زمانی که بعد از دوازده سال کنه بیست آمد؛ اینجا عضو پایگاه بسیج خاوران مسجد امام حسین (ع) شدم. همان روزهای اول سکونت یک نکته تو جهم را جلب کرد. دیدم خانم ها اینجا فقط سی روز ماه رمضان جلسه قرآن دارند و بعد از آن، جلسات تعطیل می شود تا سال بعد؛ پیشنهاد دادم این جلسات همیشه باشد و خوشبختانه همه استقبال کردند.

از آنجاکه خودش پیش تر دوره های قرآن را گذرانده بود، مسئولیت برگزاری جلسات را به عهده گرفت. ابتدا جلسات هفتگی را در محله راه انداخت و این جلسات در روزهای یکشنبه و سه شنبه و بیشتر در خانه خودش برگزار می شد؛ آن زمان که همسرم هنوز در قید حیات بود. یک خانه ۱۲۰ متری داشتیم که شده بود محل برگزاری جلسات قرآن بانوان. تقریباً همه خانم های محله می آمدند. یکشنبه ها زیارت حضرت رسول (ص) و سوره انعام می خواندیم و سه شنبه ها هم زیارت عاشورا. دعای توسل و یک جزء قرآن. سعی می کردیم اگر کسی هم در روخوانی یا تجوید اشکالی داشت، همان جا برطرفش کنیم.

جلسه ها فقط به خانه بی بی جان محدود نماند. کم کم استقبال بانوان محله باعث شد میزبانی جلسات به خانه های دیگر هم کشیده و به صورت دوره ای برگزار شود؛ رسمی که بعد از سال ها هنوز هم ادامه دارد. البته حالا دیگر جلسات فقط روزهای یکشنبه برگزار می شود.

